TEATR MINIATURA

TEATR
MINIATURA

Przedstawienie dyplomowe
studentów Wydziału Aktorskiego
Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej
im. Ludwika Solskiego

30 LAT DZIAŁALNOŚCI PWST W KRAKOWIE

Kierownictwo artystyczne:
KRYSTYNA SKUSZANKA, JERZY KRASOWSKI

CALDERON

ŻYCIE JEST SNEM

(„La vida es sueño")

Przekład (imitacja): Jarosław Marek Rymkiewicz

SCENOGRAFIA:
GRAŻYNA ŻUBROWSKA

MUZYKA:
ADAM WALACIŃSKI

Plastyka ruchu:
ZOFIA WIĘCŁAWÓWNA

REŻYSERIA:
Doc. KRYSTYNA SKUSZANKA

PREMIERA

27 listopada 1976

OSOBY

BASILIO, król Polski	Marcin Sosnowski
SEGISMUNDO, principe	Zbigniew Ruciński Ryszard Gajewski
ASTOLFO, książę Moskwy	Tadeusz Zięba
CLOTALDO	Tomasz Międzik Ryszard Łukowski
CLARIN	Andrzej Jurczyński
ESTRELLA, infantka	Halina Wiśniewska Anna Chmielarska
ROSAURA, dama	Magdalena Jarosz Danuta Ruksza
WARTOWNIK 1	Ryszard Gajewski Zbigniew Ruciński
WARTOWNIK 2	Ryszard Łukowski Tomasz Międzik

Asystenci reżysera:

EWA KUTRYŚ-SALAWA, DARIUSZ MIŁKOWSKI

(studenci Wydziału Reżyserii Dramatu Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Ludwika Solskiego w Krakowie)

SPEKTAKL PROWADZI – BARBARA WÓJCIK

Pedro Calderon de la Barca Henao de la Barreda y Riaño (1600–1681) to ostatni z wielkich klasyków hiszpańskich. Życie miał nie tak bujne jak Lope de Vega: jest w Calderonie powaga i powściągliwość, których brak jego wielkiemu poprzednikowi.

Pochodził z osiadłej w Madrycie drobnoszlacheckiej urzędniczej rodziny. Mimo iż ojciec osierocił go wcześnie, otrzymał bardzo staranne wychowanie: ukończył szkołę jezuitów w Madrycie, a następnie studiował w Alcala i Salamance teologię scholastyczną, filozofię, prawo cywilne i prawo kanoniczne. Kiedy kończył w 1620 r. studia, był już znany jako dramaturg i poeta: jego pierwsza – zaginiona – komedia „El Carro del cielo" powstała, gdy Calderon miał 13 lat. Wiersze pisane na madryckie konkursy poetyckie przyniosły mu w 1622 r. nagrodę i pochwałę samego Lope de Vegi.

W latach 1625–1635 służył jako żołnierz we Flandrii i Lombardii, nie rzucając zresztą pióra. W 1635 roku objął po Lopem de Vega stanowisko dostawcy teatrów królewskich. Uznany wkrótce za najznakomitszego dramaturga, otrzymał od Filipa IV szlachectwo i pozwolenie na wstęp do elitarnego zakonu rycerskiego św. Jakuba.

W 1651 roku zamknął swą dosyć burzliwą młodość i lata dojrzałe przyjmując święcenia kapłańskie. Do końca życia pisał dla teatru dworskiego. Jego śmierć w 1681 roku okryła żałobą Hiszpanię.

Zostawił około 200 sztuk napisanych olśniewającym, barwnym językiem: 120 dramatów, 80 autos sacramentales i 20 drobnych form (intermediów, laos itp.).

Jako twórcę charakteryzuje Calderona rygor intelektualny, dążenie do jasności i logiki konstrukcji, dbałość o silny efekt teatralny. Nie był nowatorem: podjął wzory wypracowane przez szkołę Lope de Vegi i doprowadził je do perfekcji. Aby uzyskać koncentrację czynnika dramatycznego, stosował jednolitą akcję, ześrodkowując uwagę na głównym bohaterze; konflikt dramatyczny – przeniesiony na teren psychiki postaci – przestał być funkcją zdarzeń, idee i pojęcia zaczęły decydować o rozwoju fabuły.

Dominacja głównego bohatera powodowała zsubiektywizowanie wizji świata. Jest ona budowana na barokowej antytezie natury, instynktu i porządkującego bezład zewnętrzności rozumu.

Pociągała Calderona różnorodna tematyka: historia, religia, mitologia, filozofia, obyczajowość epoki. Potomni ocenili go entuzjastycznie: „Alkad z Zalamei", „Czarnoksiężnik" a zwłaszcza „Życie jest snem" uważane są za szczytowe osiągnięcia dramatu europejskiego.

„Życie jest snem" („La vida es sueño") należy do dramatów filozoficznych, ale nie jest to ani klasyfikacja jedyna, ani ostateczna. Jakbyśmy brali do ręki palimpsest: uważne oko spod pierwszego zapisu wyłowi następne, częstokroć ciekawsze. Utwór Calderona jest komedią „płaszcza i szpady", dramatem o mechanizmach rządzenia i przewrotu politycznego, teatralizacją poetyckiego motywu życia, w którym nie ma granicy między jawą a snem, wreszcie rodzajem traktatu filozoficznego o granicach wolnej woli.

Akcja toczy się w Polsce, ale jest to Polska na miarę średniowiecznej ojczyzny hipogryfów: posępna, skalista kraina nad Morzem Śródziemnym rządzona przez króla Basilio.

Fabuła ukazuje sensacyjne dzieje następcy tronu. Izolowany od otoczenia, niepewny istoty swych doznań, książę Segismundo musi zanalizować swój los – odpowiedzieć na pytania, czym jest życie, czym rzeczywistość, gdzie biegną granice wolności działania.

Są to podstawowe problemy egzystencjalne i prawdopodobne w ich obecności, w sposobie ich stawiania tkwi źródło stałej aktualności Calderona.

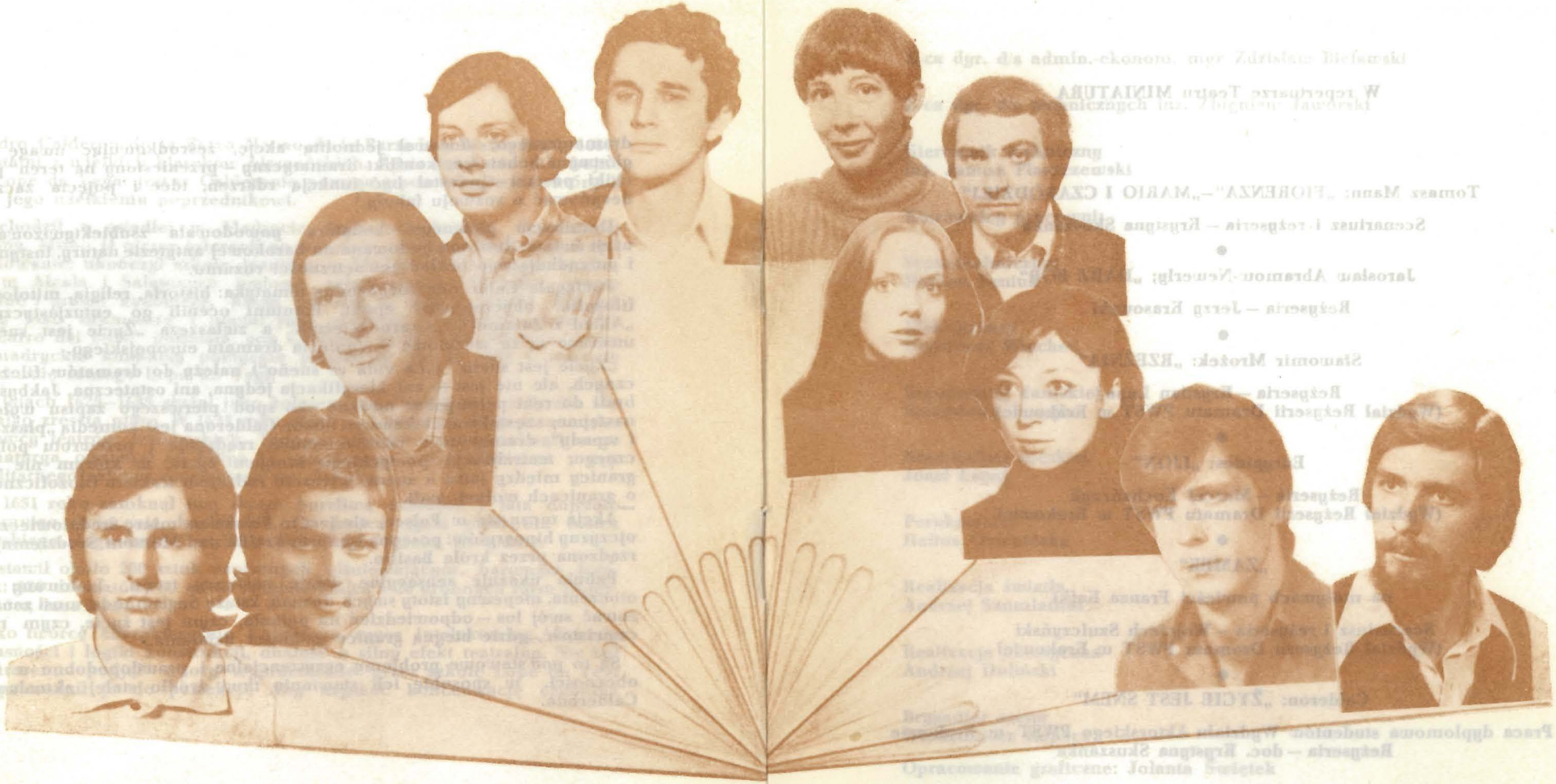

ANDRZEJ JURCZYŃSKI ANNA CHMIELARSKA TADEUSZ ZIĘBA ZBIGNIEW RUCIŃSKI TOMASZ MIĘDZIK MAGDALENA JAROSZ RYSZARD ŁUKOWSKI HALINA WIŚNIEWSKA-MIĘDZIK DANUTA MARCIN RYSZARD GAJEWSKI

W repertuarze Teatru MINIATURA

Tomasz Mann: „FIORENZA"–„MARIO I CZARODZIEJ"

Scenariusz i reżyseria – Krystyna Skuszanka

●

Jarosław Abramow-Newerly; „DARZ BÓR"

Reżyseria – Jerzy Krasowski

●

Sławomir Mrożek: „RZEŹNIA"

Reżyseria – Krystian Lupa
(Wydział Reżyserii Dramatu PWST w Krakowie)

●

Eurypides: „IJON"

Reżyseria – Marcel Kochańczyk
(Wydział Reżyserii Dramatu PWST w Krakowie)

●

„ZAMEK"

na motywach powieści Franza Kafki

Scenariusz i reżyseria – Wojciech Szulczyński
(Wydział Reżyserii Dramatu PWST w Krakowie)

●

Calderon: „ŻYCIE JEST SNEM"

Praca dyplomowa studentów Wydziału Aktorskiego PWST w Krakowie
Reżyseria – doc. Krystyna Skuszanka

Z-ca dyr. d/s admin.-ekonom. mgr Zdzisław Bielawski

Z-ca dyr. d/s technicznych inż. Zbigniew Jaworski

Kierownik techniczny
inż. Janusz Płaszczewski

Kierownicy pracowni:

Scenotechnicznej
Roman Feniuk

Elektrycznej
Eugeniusz Wiecheć

Krawieckiej damskiej
Bronisława Korejbo

Krawieckiej męskiej
Józef Łapaj

Perukarskiej
Halina Ociepińska

Realizacja światła
Andrzej Szumlański

Realizacja akustyczna
Andrzej Doliński

Brygadier sceny
Włodzimierz Kopacz

Opracowanie graficzne: Jolanta Świętek

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO
W KRAKOWIE

ODZNACZONY ORDEREM „SZTANDAR PRACY" I KL.